

Damsgårdsdialekten



Fra Damsgård i 1890-åra. De fleste personene på bildet snakket nok damsgårdsdialekt. Foto: P. A. Flak/DF

Damsgårdsdialekten var en variant av Egersund bymål med uvanlig mange gamle språktrekk bevart. Den er blitt knyttet til bydelen [Damsgård](#), et utpreget arbeiderstrøk der byens ledende bedrift, [Egersunds Fayancefabrik](#), var dominerende gjennom generasjoner.

Bedriften rekrutterte i stor grad arbeidskraft fra byen og dens nære omegn. Mange av dem slo seg ned på Damsgård. Det ga både et tett yrkesfellesskap og et tett bomiljø. Begge deler bidro til at folkene på Damsgård bevarte språktrekk som nok hadde levd lenge i Egersund, men som også var felles med bygdespråket fra byens omegn, som hadde mange gammelmodige trekk i seg.

Selv om et slikt språk også kunne høres andre steder i byen var det av de nevnte grunner særlig utpreget på Damsgård. Det var dette konserverte språket folk oppfattet som damsgårdsdialekten. De store omveltningene i arbeidslivet og endringer i bosettingsmønsteret etter okkupasjonen gjorde at byen etter hvert fikk et mer ensartet språk. Nedleggingen av Egersund Fayancefabrik bidro også til dette. I dag¹⁾ kan damsgårdsdialekten kun høres hos noen få, eldre innbyggere av bydelen, men da gjerne bare som spredte trekk i språket til disse personene. Og en må regne med at om få år er den helt borte.²⁾


1)

2016

2)

Kilde: Jan Kristian Hognestad, Per Einar Lædre, Tønnes H. Gundersen: Jakten på damsgårdsdialekten. Dalane Folkemuseums årbok nr. 21, s. 8ff.



 Egersund byhistoriske leksikon
<https://dalanefolkemuseum.no/leksikon/>
 PDF produsert 18.01.2022 02:53.
 Artikkelen kan brukes fritt mot kreditering.



Produsert med støtte fra:
 Dalane Folkemuseum
 Museumsveien 20, 4373 Egersund
<https://dalanefolkemuseum.no>